

Νατάσα Τριανταφύλλη : «Αδερφοί Καραμάζοφ»

Η Βουλιώτισσα σκηνοθέτης Νατάσα Τριανταφύλλη πάλι μας εντυπωσίασε με τη σκηνοθεσία της στο Θέατρο Τέχνης Κάρολος Κουν στο έργο του Ντοστογιέφσκι «Αδερφοί Καραμάζοφ» !

(σε ασύνδετο σχήμα)

Γράφει ο **Βύρων Τομάζος**
Μηχανολόγος,
Απόφοιτος Πολυτεχνείου
Μονάχου
e-mail: btomazos@gmail.com

Πήγαμε με μια μεγάλη παρέα από τη Βούλα. Το έργο έχει πάρει δύο φορές παράταση κι όμως ήταν γεμάτο το θέατρο.

Ο κόσμος φαινόταν καλλιεργημένος αφού για τρεις ώρες τους είχαν καθηλώσει οι 6-7 ηθοποιοί που ο ένας ήταν καλύτερος από τον άλλο και στο τέλος φούντωσαν τα εκτεταμένα χειροκροτήματα !

Η σκηνοθεσία, μιλώ σαν κοινός θνητός και όχι σαν «κουλτουριάρης», συνέδεε την απλότητα με την φαντασία. Η σκηνή όλη είχε χιόνι που έφθανε μέχρι και τριάντα εκατοστά, το οποίο συμμετείχε στις εκδηλώσεις, έκανε τα σκηνικά και συνεισέφερε συμπληρωματικά στη γλώσσα του σώματος των ηθοποιών.

Η μουσική ήταν πάλι της διεθνώς καταξιωμένης Μόνικα όπως και στην τραγωδία της «Αντιγόνης». Και η επίσης επιτυχημένη διασκευή του Διονύση Καψάλη.

Το θέμα, ως γνωστόν, η οικογένεια Καραμάζοφ, με τον πατέρα τον μέθυσο, τέσσερις γιούς του, (ο ένας νόθος που αποκαλύπτεται στο τέλος) που ο καθένας μετέφερε διάφορες απόψεις του συγγραφέα. Ήταν πράγματι κατόρθωμα που κατάφεραν όλοι να αποδώσουν τα κύρια μηνύματα των δύο τόμων του βιβλίου

μέσα σε τρεις ώρες.

Το χιόνι ήταν τα πάντα. Αντικαθιστούσε όλα τα σκηνικά που έχουμε συνηθίσει σε άλλες παραστάσεις. Ο «Αλιόσα», ο πρωταγωνιστής, θρησκευόμενος δόκιμος καλόγερος, του δινόταν η ευκαιρία να πει και να αντιλογηθεί για τα της θρησκείας και της επιρροής και τις επιδράσεις της στην τότε κοινωνία.

Κάτι κινούμενες φορητές σωληνοειδείς λάμπες φθορίου συμπλήρωναν το σκηνικό. Σε μία φάση τοποθετήθηκαν σε σχήμα σταυρού στο πάτωμα, το οποίο και χρησιμοποιήθηκε από τον «Αλιόσα» να προσευχηθεί γονατιστός μπροστά τους.

Στο πίσω μέρος υπήρχε ένα απλό παραβάν με ένα μεγάλο παράθυρο που είχε πολλαπλές χρήσεις. Πότε καθόταν ο πατέρας ξαπλωμένος με το ποτήρι στο χέρι και στο τέλος συμβόλιζε ένα παράθυρο της φυλακής.

Το όνομα Καραμάζοφ είναι πολύ γνωστό στη Ρωσία, αναδύει έναν αέρα βίας και σκοτεινού σλαβικού πάθους. Και υπάρχει μεγάλη αλήθεια σε όσα διδάσκονται και ψιθυρίζονται για τον Φιοντόρ Καραμάζοφ.

Ο Ντοστογιέφσκι (Καζαντζάκης) ήταν μικροαστός που σε όλη του τη ζωή υπέφερε από φτώχεια πείνασε, ήταν άρρωστος, το νευρικό του σύστημα πληγωνόταν από κάθε φύσημά ψυχής, νευροπαθής, προλετάριος της μεγαλούπολης. Γι αυτό η ποιητική δημιουργία, δηλαδή η προσπάθεια να βαθύνει την ανθρώπινη ψυχή και να τη διατυπώσει σε έργα τέχνης, ήταν το ανώτατο χρέος. Η ζωή για τον Ντοστογιέφσκι και η ψυχή του ανθρώπου είναι ένα αίνιγμα φοβερό, ζοφερό, γεμάτο μυστήριο που το λογικό δε θα μπορέσει να το λύσει, **μονάχα η καρδιά μπορεί να το νιώσει αγαπώντας.**

Αποσπάσματα του έργου που θυμάμαι και με εντυπωσίασαν :

- Σε κάθε γυναίκα μπορεί να υπάρχει κάτι εξαιρετικά ενδιαφέρον. Κάτι που δεν υπάρχει σε καμία άλλη, αρκεί να έχεις την τέχνη να πάρει ο διάβολος να την βρεις. Το βασικό είναι να την αιφνιδιάσεις. Να την θαμπώσεις με το φλογερό ενδιαφέρον σου. (Καλό βοήθημα για αυτούς που ψάχνουν)

- Η θλίψη, ο πόνος και η στεναχώρια δεν έλειπαν από την ψυχή του (εννοεί του Αλιόσα). Ανήκε όμως σε εκείνο το σπάνιο είδος που ποτέ δεν ενοχοποιεί τον άλλο. Δεν ψάχνει να βρει να κρίνει και να καταδικάσει τις αδυναμίες των άλλων. **Σκοπός της αγάπης είναι να αθώνει.**

- Η θρησκεία που υπάρχει στον κόσμο φτάνει και περισσεύει για να κάνει τους ανθρώπους να μι-

θούν ο ένας τον άλλο. Αλλά δε φτάνει για να τους κάνει να αγαπά ο ένας τον άλλο.

- Για πέστε μου άγιοι Πατέρες, γιατί νηστεύετε, δεν κάνετε καλύτερα κάτι χρήσιμο για την κοινωνία; Ο Ρώσος χωριάτης μοχθεί μια ζωή και αφήνει το πενιχρό περισσευμά του στα πόδια σας για να σωθείτε εσείς. Ντροπή πατέρες, ντροπή. Πίνετε το αίμα του λαού.

- Άλλο να είσαι ερωτευμένος και άλλο να αγαπάς. Μπορεί να ερωτευτείς μια γυναίκα ακόμα και μισώντας την.

- Η ομορφιά είναι κάτι τρομερό και φοβερό. Είναι τρομερό γιατί είναι ακαθόριστη και δεν μπορείς να την καθορίσεις, γιατί ο Θεός μονάχα αινίγματα μας έδωσε.

- Πώς όλα αυτά τα έκανε επίτηδες ο Θεός; Οι πλούσιοι να ζουν άνετα και οι φτωχοί να δουλεύουν για τους άλλους και πότε πότε να τους ψυχαγωγούν.

- Και Θεός υπάρχει και Αθανασία. Η Αθανασία βρίσκεται στον Θεό.

- Καταλαβαίνω πολύ καλά πώς όλοι σε τούτο τον κόσμο πρέπει να αγαπήσουν πρώτα απ' όλα τη ζωή. Να αγαπήσουν τη ζωή περισσότερο από το νόημά της. Να την αγαπήσουν πριν από τη λογική.

Δεν παρέλειψαν να παρουσιάσουν εν τάχει τον μύθο του μεγάλου ιεροεξεταστή. Στον μύ-

θο αυτό αναδύεται η φιλοσοφική ψυχολογική ανθρωπολογική και θεολογική οπτική του Ντοστογιέφσκι για τα πράγματα του κόσμου και της ζωής.

Ο Ντοστογιέφσκι τόλμησε να βάλει στα χείλη ενός αναρχικού εγκεφαλικά άθεου και αρνητή του Ιβάν Καραμάζοφ την παραβολή του μεγάλου ιεροεξεταστή στη συζήτηση με τον θρησκευόμενο δόκιμο καλόγερο «Αλιόσα». Μόνο αυτός μπόρεσε μέσα από την αμφισβήτησή του να αποκαλύψει την απάτη της ιδρυματικής θρησκείας όπως φαινόταν στα μάτια του Ντοστογιέφσκι, η Παπική εκκλησία.

Ο Παπισμός δένει τους ανθρώπους στα όρια της υλοφροσύνης και του επικούρειου ευδαιμονισμού αλλοιώνοντας το πεντακάθαρο ευαγγελικό νόημα της εν Χριστώ Ελευθερίας.

Νατάσα, συγχαρητήρια και πάλι !

Μας γέμισες χαρά και υπερηφάνεια, η οποία είναι διπλή για εμάς που σε γνωρίζουμε από πολύ μικρή όταν πρωτάρχιες τα θεατρικά στην πρώτη γυμνασία της Βούλας με την καθοδήγηση της ακούραστης και φανταστικής Φραγκιαδάκη.

Σε χαιρετώ με το καθιερωμένο σύνθημά μου.
Keep walking...

Νατάσα Τριανταφύλλη